

Temelj lige narodov položen.

Velika Wilsonova zmaga. Predsednik obišče opustošene bojne kraje na Francoskem.

Mednarodna uprava bivših nemških kolonij. Italijani hočejo na vsak način Reko.

Translation filed with the postmaster at Calumet, Michigan, on Jan 31, 1919, as required by the act of Nov. 8, 17.

Pariz, 26. jan. — Mirovni kongres je na večerajšnji seji soglasno sprejel načrt lige narodov, ki je bil predložen. To je bil korak, da se prepreči vojna v bodoče in da se vsakoj tisti, ki so zakrivali katastrofo zadnjih štiri let.

Kongres je izvolil odbor petnajstih mož, ki tvorijo prvo izvršilno vodstvo lige narodov. Predsednik Wilson je načelnik tega odbora. Odborniki so: Wilson in Zdr. za Združene države; Cecil Bourgeois in Ferdinand Lacombe za Francijo; Orlando in Očja za Italijo; Činda in Očja za Poljsko. Odborniki manjših narodov bodo imenovani pozneje.

Wilson ima nalogo izdelati pravo temeljno katerih bo liga narodov funkcionirala.

Kongres je tudi soglasno in soglasno sprejel štiri resolucije, ki bodo določale: 1. da se vsi delegati morajo predložiti fakta v zvezi s svojim mednarodnega zakona; 2. da se vsi delegati morajo predložiti fakta v zvezi s svojim mednarodnega zakona; 3. da se vsi delegati morajo predložiti fakta v zvezi s svojim mednarodnega zakona; 4. da se vsi delegati morajo predložiti fakta v zvezi s svojim mednarodnega zakona.

Wilsonove besede so padale, kakor jeklo ob kremen: bile so prepričevalne in nepobitne. Za njim so na kratko govorili Lloyd George, Orlando in Bourgeois. Vsi so podpirali resolucijo za ligo narodov.

Pariz, 27. jan. — Danes popoldne ob treh je bila otvorjena tretja plenarna seja mirovnega kongresa. Predpoldne so zborovali razni odbori, ki so bili imenovani v soboto. Istovrstno so delegati manjših držav imeli sestanek, na katerem so volili svoje člane, ki imajo nadopolniti omenjene odbore posklepu sobotne plenarne seje.

Predsednik Wilson je eno uro pred otvoritvijo plenarne seje študiral načrt južnoafriške generala Smutsa za ligo narodov; pred seboj je imel tudi načrt francoskega eksperta Bourgeois. Wilson upa izrčpati, kar je dobrega v teh načrtih in dodati svojemu načrtu.

Wilson je bil danes videti truden. Včeraj je obiskal v spremstvu soproge, admirala Greysona in par drugih Chateau Thierry Rheims, gozd Belleau in druge kraje zapadne fronte v dotičnem

okolišču. Predsednikova družba se je vozila v avtomobilih. Ko je bila družba v gozdu Belleau, kjer je ameriška mornarska pehota prvič ustavila nemški naval proti Parizu, se je Wilson odkril in s svečaninim molkom poslušal polkovnika E. M. Watsona, ki mu je podrobno opisal bitko in kazal griče in dolinice — prizo risče ljutih bojov, v katerih so si Američani stekli neumrljivo slavo.

Predsednik se je vrnil z bivšega bojišča v Pariz ob polu enajstih zvečer. "Človek nima besed, da bi opisal vtisk, ki ga dobi pri opazovanju ruševin na bojni poljani," je rekel Wilson ob povratku.

Belgijski delegat Hymans je izjavil danes, da bo ponovil protetvled majhnega zastopstva Belgije v raznih važnih odborih in komisijah mirovnega kongresa. Protestu Belgije se bo tudi pridružil Srbija, ki se čuti ponizano. Omenjeni delegati smatrajo, da države, kakor sta Belgija in Srbija, ki sta bili od začetka v vojni, bi morale imeti več zastopnikov kot pa tiste države, ki so stopile pozneje v vojno, ali ki sploh niso bile aktivne na bojišču, kakor na primer Brazilija. Na sobotni seji so vsi delegati posegli v debato zaradi tega vprašanja; izjemo so naredili le Japonci, ki po svoji stari navadi temeljito molče pri vseh sejah in poslušajo.

Robert Lansing, ameriški državni tajnik, je član komisije, ki ima dognati, odgovornost za vojno in kakšno kazno čaka največje zločince na svetu. Gordon Hewart zastopa Anglijo v tej komisiji. Tardean in Larnaud Francijo, Scialoja in Raimondo pa Italijo.

London, 28. jan. Pariški poročevalec lista Mail piše da je predsednik Wilson predložil načrt glede uprave bivših nemških kolonij. On priporoča nekako mednarodno upravo. Glavna točka tega načrta je, da bodo posamezne vlade prisiljene upravljati te kolonije in sicer pod kontrolo lige narodov.

Angleži temu načrtu ne nasprotujejo, kar se tiče kolonij v Afriki, druge vlade, zlasti portugalska in francoska pa nič kaj posebno ne odobravajo načrta.

Kar se tiče kolonij v Pacifiku zahteva Avstralija zase Novo Gvinejo in Bismarekovo otočje, Nova zelandija zahteva Samoa, Japonska pa sega po Maršalskih in Karolinjskih otokih. Ti otoki so bili po neki pogodbi iz l. 1916 obljubljeni Japonci, toda Zdr. Države se pa upirajo temu, da bi jih Japonska zaseala. Japonski delegati so jezni in zelo vznemirjeni in nastojajo na tem, da se jim izročijo otoki, kakor jim je bilo obljubljeni.

Ti otoki so sedaj največja in najnevarnejša sporna točka na mirovnem kongresu. Wilson nasprotuje želji Japoncev radi tega, ker se boji da bi njegov ugled.

Italijanski delegati očitno in jasno izražajo svoje zahteve po Reki in vstrajajo na tem, da se jim da del dalmatinskega obrežja, kakor jim je bilo obljubljeno v londonski pogodbi. Oni pravijo, da je Wilsonovo stališče glede Reke popolnoma nasprotno njegovi izjavi o samoodločevanju narodov.

Reki in vstrajajo na tem, da se jim da del dalmatinskega obrežja, kakor jim je bilo obljubljeno v londonski pogodbi. Oni pravijo, da je Wilsonovo stališče glede Reke popolnoma nasprotno njegovi izjavi o samoodločevanju narodov.

kakor je to priporočil v svojih "14 točkah".

Iz Pariza se poroča, da je angleški kraljevski vojni svet vsprejel Wilsonovo teorijo o mednarodnem upravljanju bivših nemških kolonij. Zastopniki drugih angleških dominijev pa strastno protestirajo proti temu načrtu.

Pariz, 30. jan. — Mirovna konferenca dosedaj še ni prejela nobenega formalnega odgovora ruske sovjetske vlade na povabilo, ki je bilo poslano na vse razne ruske stranke za skupno konferenco zastopnikov na Princovih otokih. Toda ruski odbor v Parizu bo skoro gotovo v par dnevih v imenu vseh raznih ruskih vlad odgovoril, da te vlade odklanjajo, da bi uradnih zastopnikov konferenci s katerikoli zastopnikom bolševiške vlade.

Amsterdam, 30. jan. — Iz Berlina se poroča, da je bila vstaja spartakovec v Wilhelmshavenu zatrta kmalu zatem, ko se je prišla.

Poljska republika priznana.

True translation filed with the postmaster at Calumet, Michigan, on Jan 31, 1919, as required by the act of Oct. 6.

Washington, 29. jan. — Državni oddelek Zdr. Držav je danes priznal novo provincionalno poljsko vlado. Dotično noto je odposlal tajnik Lansinga po Wilsonovemu naročilu na poljskega ministrskega predsednika Paderewskija.

Mr. Lansing je častil Paderewskiju na tem, da je postal načelnik polske vlade ter je dejal, da bi bile Zdr. Državo vesele stopiti v diplomatsko zvezo z novo poljsko državo kakor hitro mogoče.

Narodni poljsko ameriški odbor je noč postal predsednik Wilsonu brzojavno zahvalo. V obelodanjeni izjavi pravi ta odbor "da je priznanje poljske vlade pod vodstvom Paderewskija, črn ki se popolnoma strinja z visokimi ideali, s katerimi je Amerika stopila v vojno in z ideali, ki so vodili predsednika od začetka naprej.

Pariz 29. jan. — Vrhovni svet je danes zasljal poljskega zastopnika A. V. Dmowski in dr. K. M. Kramarz, zastopajočega Čehoslovake z ozirom na spopade poljskih in češko-slovaških vojaških čet na dotičnih mejah. Zasljan je bilo posledica svarila vrhovnega sveta proti zasledjenju oženja s silo in obojestranski zastopniki so morali razložiti vzrok spopadov in na obljubiti, da se taki dogodki ne bodo več ponavljali.

Hindenburg še vedno zvest cesarju.

True translation filed with the postmaster at Calumet, Michigan, on Jan 31, 1919, as required by the act of Oct 6 1917.

Pariz, 29. jan. — Echo de Paris poroča, da Feldmaršal Von Hindenburg vedno deluje nato, da bi se bivši nemški cesar povrnil v domovino potem, ko se bo sestala narodna skupščina. Vodilni nemški obrtni krogi v Westfaliji baje podpirajo to agitacijo.

Isti častnik dalje poroča, da je cesar pisal ministrskemu predsedniku Ebertu, da je prl volji sprejeti karkoli domovanje v Nemčiji se mu bo dovolilo. Ebert je odgovoril, da imr edino narodna skupščina o tem odločevati.

Boji v arh angelskem distriktu.

True translation filed with the postmaster at Calumet Michigan on Jan 31 1919 as required by the act of ct 6 1917

Arhangelsko 29. jan. — Ako, ravno so sovražne patrolev datiki v ameriškim in zavezniškimi predajimi postojankami na vseh sektorjih, vlada na skoro celi fronti precejšen mir. Bolševiška artilerija ob reki Dvini se vedno obstreljuje in včeraj je bilo opazovati živahneje delovanje v odseku Kadish Patrole, ki so se približale do dveh milj novim zavezniškimi postojankam ob Vagi, so se umakile, ko so bile obstreljevane.

Arhangelsko, 28. jan. — Ameriške in zavezniške čete južno od tu so izpraznile mesto Shegovarsk včeraj in so ee pomaknile deset milj bolj severno. Bolševiki so nadaljevali v obstreljevanjem ameriških in zavezniških postojank ob Farasezu in Lulgaz.

Čete, ki so zapustile Shegovarsk so ustavele danes svoje umikanje proti severu in so zasedle nove postojanke pri Ustama ob strategično važnem ovinku reke Zaga. Nove postojanke so utrjene.

Omsk, 25. jan. — Uradno poročilo javlja, da so bolševiki zasedli mesto Orenburg, glavno mesto istotako imenovane pokrajine na desnem bregu Urala. General Dutof, poveljnik antibolševiških čet, se je umaknil v severozahodni smeri.

Bolševiška kontrola nad Taškentom glavnim mestom ruskega Turkes antana je propadla, ko je komisijonar Assipov z dvema regimentoma infanterije in enim regimentom kavalerije se uprl in zasedel mesto in železnico. Vsi bolševiški komisijonarji so bili ustreljeni.

Ukrajinci poraženi.

True translation filed with the postmaster at Calumet, Michigan, on Jan 31 1919, as required by the act of Oct, 17

London, 29. jan. — Uradna brezzična brzojavka iz Rusije poroča, da je bila ukrajinska kmečka armada potlačena od ukrajinskih sovjetskih čet in da so le te zasedle Yekaterinoslav, glavno mesto ravnatoko imenovane pokrajine v južni Rusiji. Brzojavka pravi: Sovražnik beži v neredu proti izviru reke Eneiter.

Naturaliziranje tujer o dneh vojakov.

Washington, 29. jan. Amerikanski vojniki na Francoskem, ki so tuje zemškega rodu in še niso bili naturalizovani, bodo dobili državljansko pravico takoj po njihovem povratku v Ameriko, ako tako žele. Dosedaj je prejelo 160,000 imozemcev na ta način ameriško državljanstvo.

Izgredi v Mariboru.

Ljubljana, 29. jan. — Iz Maribora se poroča, da so tam nastali zelo resni nemiri ob prihodu neke ameriške komisije. Poroča se, da je bilo pet oseb ubitih in 30 ranjenih. General Majster od Jugoslovanske armade je napravil zopet red.

Brzojavka iz Londona poroča da so se pričela poulične demonstracije, ko se je izkrcala neka ameriška komisija, ki je prišla tje v zrakoplovih. Demonstranti so bili mariborski Nemci. General Maj-

ster je poklical vojaštvo in dal povelje streljati, ko množica ni hotela ubogati povelju da se razprši.

Srbski kralj Peter nevarno bolan.

Bazel, Švica, 28. jan. — Stanje Srbskega kralja Petra, ki je bil 24 dalj časa bolan, se je zelo poslabšalo in potem poročil iz Ljubljane je v jako opasnem položaju. Prestolonaslednik Aleksander je na potu k očetovi bolniški postelji.

Ruski vojni minister ujetnik.

Bazel, 28. jan. — Trotzky, bolševiški vojni in morarčni minister ni pobegnil iz Narve, potem ko so bile bolševiške čete od Esthoncev pobite, ampak je bil ujet. Tako se poroča iz Libau. Isto poročilo tudi pravi, da ste bili pokrajini Esthonia in Livonia s pomočjo Finskih čet popolnoma očiščeni bolševikov.

Pariz, 27. — Sem se poroča, da so lituvanske čete popolnoma porazile bolševike so Kotzodary, med Kovino in Vilno. Bolševiške izgube so velike in so izgubili 6500 mož na ujetnikih. Lituvanci se pomikajo proti Vilni.

Princ Max kandidat za predsednika nemške republike.

Amsterdam, 29. jan. — Princ Max badenski, bivši nemski kancelar bo od nemških socialističnih demokratov imenovan kot njihov kandidat za predsednika nemške republike, kakor se brojavno poroča iz Dnaja.

Velik požar v kaznilnici.

True translation filed with the postmaster at Calumet, Michigan, on Jan 31, 1918, as required by the act of Oct 6 1917

Leavensworth, 29. jan. — Ogenj je noč skoraj popolnoma uničil takajšne zvezine kaznilniške barake. Škoda se čeni na 100,000 dol. Poleg tega je bilo uničene obleke v vrednosti \$60,000. Okrog paslopji so dali vojaški kordon in kaznjenci so pomagali gasiti ogenj.

Poveljnik Col. Rice ni hotel razpravljati o škodi in uzroku požara. Oblasti so vpeljale strogo preiskavo čemu se, da je bil ogenj podtoknjen.

Ob času požara se je nahajalo v barakah 3500 vojaški kaznjencev.

V momentnem Času.

Ko prebramo v sedanjem času poročila cenzure zjed. Držav ki izjavlja da je vmrlo zaradi Influenca v 46 večjih mestih nič manj nego 111.688 oseb. Je nam imeti gotovo mero telesne zmožnosti da se obrani bolezn. Znižana fizična moč daje bakteriji moč, da tem ložje izvrši svoje usodopolno delo. Najbolje zdravilo proti gori omenjeniu. neprilika je gotovo Trinerjevo "Granko Vino" katero vsebuje dvojni rezultat; ono izčisti drob in zraven tegoačaji celo telo.

Dobi se po vsih lekarnah po \$1.10. Drugo zdravilo ki bi moralo biti v vsaki hiši, je Trinerjev Liment. V slučaju spahkov, oteklin, revmatizma, nevralgije itd. ima nadomestila, ravno zato naj bi bil Trinerjev Liment vedno pri rokah. Po lekarnah 35 in 65c po pošti 45 in 75c.

V lekarnah Česca \$1.10 Joa. Triner Co. izdelovalci, 1333-1343 S. Ashland Ave., Chicago Ill.

Prijazna.

ovela. - Spisal Fr. Kočan.

rišice so ji počitale čisto, preskromna, pretiha, prepogobozna. Ako pomisli tako vsunih jesenskih nočeh za nazaj — job takih nočeh spominja najrajši — si kaj, da ni bi se namerjala sama pri sebi, češ: "Poznate Pečelarjevo Anico ali nič?" In sama in nalašč včasih dotične spomine, in sladke, jasne in temne. In veselje. Mislil jo slušajo se počasi druga za druga se uredi naposed v celo slik, ki ji tako tajno pred dušo preteklost strujejo s sedanostjo v

1.

so na potok: ona, Aleška, Berta. Menile so se o svojem Antonu. Tiste dni je priti od vojakov.

Berta, ki je prala najbolj jo je vprašala tedaj:

"Kaj, ti gotovo veš, kdaj prila nazaj?"

"Veselo je bilo čudno, na- mračno. V tem je tičalo ne- kaj, se več: nedaj zbad-

— saj sta soseda, n?"

— Pa zato se ni da bi vedeti."

Sosedje so si sicer bili drsevim, ali bi pa zato ona vedeti vse, kar vedo pri- vseh? S kako pravico? In- nani niso videli natančno, ker ni pisal dneva, kdaj ravno sploh pa, kaj je bilo Berti ali sta Anton in ona so- nel Berti jo je hotela ali nič drugega.

prejeteleja sta bila, Anica, sil se doma. Ali nista bi-

— kaj potem?"

ni vedela, kaj bi rekla.

Seveda! Saj ni bil človek, vsaj dokler je. Tedaj brat Pavle še ni- Ameriko. O, tedaj je bilo le-

— so bili še otroci, so se akupaj vsi trije: Anton- ona. Podili in lovili so se- ki se je raztezal med hi-

— sta prišli zraven še Markuška, vsaka od jedne- Cila je bila rajnega očeta

— od nekdanj pri hiši in po- svrti gospodinja pri- vseh. Markuška pa je bi-

— mati, vdova in žena- prijazna. Tudi ti dve sta- ni nji, smejali se jim- malo potročili v njih-

— Kako bi se v veseljem- njala tistih časov! In če- postala prijateljica z An-

— čenda, soj drugače ni bi- Bili so kupaj dan na- po- vseh, kar sploh počen-

— pehljali so s fižoli, ob- ko se vedel, kam be šel v druž- no, ali bo kaj delal prve dni...

— Ona jih je poslušala, a težko. "Radovednice!" Kar zopno ji je bilo.

— Ali vendar si ni mogla kaj: tudi sama se je vpraševala: kak bo ne- ki, kako bo govoril, kam bo šel, ali bo prišel kaj...

— Anton. Govoril je vedno rad in prijazen: je bil. Oh! Samo jeden- krat...

— Spomnila se je nečesa. To je bi- lo tistikrat...

— In misli so ji hitele tje nazaj v tista leta, moj Bog, ki so bila vse- jedno najlepša.

— Jedenkrat, v svojem dvanajstem letu — tedaj je bil živ še oče — je bila šla v mesto v sold. Oče je hotel, da naj se kaj izuč. Pri te- ti v predmestju je stanovala. Jed- no celo leto je ni bilo domov. A umrl ji je oče, in prišla je zopet- ter potem ostala doma. Tedaj je bila dokaj večja in — gosposka, so pravili ljudje. Prve dni je nosila se mestno obleko. Vse jo je gleda-

— lo, in tovaršice so bile celo v za- dregi vpricho nje. Nazadnje se je sramovala tudi sama in vrgla tiste 'cunje' raz saba ter se oblekla zo- pet po domače. — Tiste prve dni Antona ni bilo v vas: še na izpre- gled ga ni bilo. Sramoval se je pred njo, kakor drugi. Nekoč pa (bilo je morebiti teden po njenem prihodu) je peljal v predpasniku in prtenih hlačah gnoja na njivo. Tedaj ga je pot peljala mimo Pe- čelarjevih; izogniti se ni mogel. Ona in Pavle sta bila ranvo pred hi- šo. O, tega je bilo sram, Antona! Klobuk si je bil potisnil na črt in v stran se je obračal, kakor da bi videl kdo ve kaj posebn- ega tam na poljih.

— Pavle ga je poklical "Anton!" "Kaj?" "Zakaj nič ne prideš te- dni?" Zopet je bil v zadregi. Ko le ni vedel odgovora, je vprašala: "tudi ona: 'Zakaj?'" Potem je še do besede komaj prišel: "Tako, no, pa pridem; v nedeljo pridem." V ne- deljo je res prišel. Kako se je bil načedil! Klobuk si je bil kupil nov- in za trak si je pripel tri ravna peresa. belo po sredi in črni ob straneh — tako so bila v navadi tedaj. Svilen ovratnico si je ove- zal tako, da sta mu molela čipkas ta rogla pri ramah izpod telovnik. In čevlje si je bil zlikal, da bi se bil lahko pogledati v njih. Govoril je pa malo, v zadregi je bil v jednomer in rad si je popravljaj rogla ob ramah, da je le imel pog- ledati kam v stran.

— Smejale se je tudi; vsaki, še tako neznatni šali se je smejel. No, proti zadnjem se je osrečil. In po- praševal jo je celo, kako je bilo kaj v mestu. Kje je stanovala, češ se je učila... In tudi sam je pri- povedoval to in ono kar je bilo do- ma novega med tem. — Drugi dni je zopet prišel in potem zopet. V par dneh je bil zopet stari Anton: zgovoren, postrežljiv, saljiv, naga- jiv, a vedno zmeren in dostojen.

— Mislija je dalje. Za tovaršice sa niti znamenja ni. Kaj ji je bila mar Berta, kaj druge? Nič! Zamislila se je rajša z vso dušo nazaj, nazaj v tiste čase...

— Leta so tekla. Prišel je čas, ko sta imela iti od doma oba: Pavle in Anton. Pavleta je veselilo v Ameriko. Nagovarjal ga je Bo- štičev iz Kladij, ki je namerjal v Ameriko tisto leto. S Cilo pa sta mu branila na vso moč. Omahoval je sempatje. Največ ga je držala nazaj vojaščina. Tisto pomlad sta namreč dobila listke z Antonom.

— Antona je veselila vojaščina, Pav- leta ne. "V Ameriko bi jo poteg- nil", je dejal večkrat, "in rešil bi se vsega." Vendar, odločiti se ni mogel. V skrbeh je bil da nikoli tega. Vsem se je smilil, ko je s povešeno glavo in molče hodil krog ogla. — In kako se je bilo na- redilo potem? Tako, kakor ni nihče pričakoval. Kdo ve, ali je bilo na- menjeno tako, kali? Delal je nam- reč v tovarni, in prav tiste mesece, predno sta šla z Antonom na na- bor, mu je stroj utrgal polovico mazineca. Bolelo ga je, a revež je prestajal molče. Pravzaprav se ni- ti zmenil ni za to. "Vojak ne bom!" je dejal takoj in veselega se je delal. "To je prav!" je hitro pritrdila Cila, "vidiš, to je dobro pri tem!" Cila je mislila, da se tudi v Ameriko ne bo izmišljeval poslej. Toda Pavle je ostal pri starem. "V Ameriko pojdem, se- daj mi ne ubrani nihče!" Tako je govoril večkrat, ko je še ležal. Nič ni izdalo, da sta mu branili izno- va. "Le v Ameriko ne, Pavle, le v Ameriko ne!" je tarnala Cila; in ona je dostikrat jokala pred njim in mu obetala vse, samo da ostane doma. Nič! Ko je prišel čas na- bora, so potrdili Antona, Pavleta in oba: Anton k vojakom, Pavle v Ameriko. To se je izpremenilo pot- lej! Pavle ni pisal dolgo. Cila si ni mogla kaj, da ne bi si očitala, za- kaj ga ni pregovarjala bolj, da bi bil ostal doma, in tudi njej je opo- našala, češ: tebe je imel rajši, ti bi ga bila, slušal bi te bil... Njej je bilo prav tako hudo.

— (Dalje prihodnjic.)

—

—

—

—

—

—

—

—

Gremo do skrajne meje pri VERTIN BROS. & CO.

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Dokazuje to enostavno, da je ona trgovina, ki prodaja

Sincerity Clothes

zanesljiva,

Obleke od \$18.00 do \$45.00

Vrhne suknje od

VERTIN BROS. & CO.

Naši zastopniki v Minnesoti

Za VIRGINIA in okolico: G FRANK HRVATIČ, 412 Cen- ter. Ave., Virginia.

Za CHISHOLM in okolico: G JAKOB PETRIČ, P. O. B. 646 Chisholm.

Za GILBERT in okolico: G JAKOB MUHVIČ, P. O. B. 383, Gilbert.

Za EVELETH in okolico: G JOHN AHCAN, 305 Faya Road Eveleth.

Za ELY in okolico: G JOS. J PESHEL, Ely.

Ti cenjeni gg. so pooblašteni pobirati naročnino in oglase za list "Slovenske Novice" ter jih vsem rojakom v omenjenih krajih po- to priporočamo.

Upravnistvo Slov. Novice.

Varčujte in posodite

svoje prihranke

---STRICU SAMU---

S PETINDVAJSETIMI CENTI

Če kupite U.S. varčevalno znam- ko. Vaš poštar, vaša banka, vaš st in mnoga druga trgovska zas- topstva vam povedo, kako in kaj- ZGLASITE SE PRI LE-TEH!

TO JE VAŠA DOLŽNOST!

TO BO REŠILO ŽIVLJENJAI

TO BO DOBIL TO OJNOV!

Ta jih potrebuje sedaj:

Vi jih boste potrebovali po vojn

KUPUTJE

vojne varčevalne znamke.

ki so obveznice vlade! Zdr. držav- niki prnašajo štiri odstotne ob- esti!

Lahko začnete

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, Človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako se niste pričeli varčevati, zač- nite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank

Houghton, Michigan.

Velika izbira

KRTAČ VSEH VRST.

Nikjer boljših po naših cenah. Brez ozira za kakšno porabo rabite dobro kr- tačo, jo dobite pri nas za pošteno ceno.

Pri nas boste našli največjo izbiro in mi vam garantiramo za nje.

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163. Calumet, Mich.

Peta cesta,

Izdelujemo!

Razne mehke sladke pijače.

Zastopniki smo tudi

Za krepčilno neopojnojin zdravo pijačo

"Pablo"

F. M. Kinsman, Bottling Works.

Tovarna 812 Portland St.

Phone 787

Vesti iz Domovine.

Interpelacije poslancev Jugoslovanskega kluba.

Poslanci dr. Vrstošek in tovariši so interpelirali radi zaplenbe lesnih zalog po vojni upravi v okrajih Goranji grad, Slovenji gradec, Maasenberg in Šostanj. — Poslanec Vrstošek in tovariši so interpelirali prehranjevalnega ministra Paulu radi pristanskega po stopanja komisije za presejo cen v Mariboru pri oddaji imenja. Interpelacija navaja slučaj Frančiške Gradišnik in Voglar v Črnežušaku. Poslanci dr. Vrstošek in tovariši so interpelirali notranjega ministra radi nepravilno porabo uradnega stanovanja pri okrajnem glavarstvu v Mariboru po mestniškem svetu dr. Adamu Weiszu-Schoich enburgu. — Posl. dr. Benkovič in tovariši se interpelirali domobranskega ministra radi političnih preganjanj uslužbencev trboveljske premogokopne družbe. Posebej ključavničarja Trovovška. — Posl. dr. Benkovič in tovariši so interpelirali ministra za socialno skrb radi ureditve prispevkov v provizijsko blagajno trboveljske premogokopne družbe. Poslanci Spinčič in tovariši so interpelirali notranjega in trgovin. koga ministra radi vpostavitve telefonske zveze v okraju Volosko. Opatica in v drugih okrajih Istre. — Posl. Spinčič in tovariši so interpelirali naučnega ministra, ali hoče bolj skrbeti za učitelje ljudskih šol. Posl. Spinčič in tovariši so interpelirali ministrskega predsednika radi izplačevanja objavljene podpore iz fonda "Kenderaufs Land."

Ljubljanska cenzura.

Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Koročec je prejel za svojo intervencijo zaradi ljubljanske cenzure od notranjega ministra Gayerja pismo, iz katerega povzemanemo: "S cenjenim dopisom od dne 10. in 23. septembra t. l. ste me, velečestiti gospod, pritožili radi postopanja ljubljanske cenzurske oblasti in v podkrepitev svoje pritožbe ste poslali mi nekaj zaplenjenih člankov iz Slovenca. Te članke sem dal proučiti in moram sedaj konstatirati, da so cenzurske odredbe ljubljanske policijske direkcije v nekaterih slučajih goovo segale predaleč. Za zaplenbo člankov "Odprti srce, odprti roke" Slovenca št. 216 in članka Pot k miru v št. 210 in članka Slab dotip v št. 212 ni po obatoječih cenzurnih določilih bilo nobenega povoda. Člankov Pred dolegacijami in Zbirajmo svoje moči ter Trumbič o jugoslovanskem vprašanju ni bilo treba v celoti zapleniti in policijska direkcija se bila morala na to omejiti, da izloči samo tista mesta, ki po danih cenzurnih določilih niso primerna za objavo!"

Umrli je

za španjolsko gosp. Trobevšek, posestnik na Lokah v Tuhinju. S svojo inteligenco in vztrajnim delom za koristi kmeta je izredno mnogo pripomogel k organizaciji stranke. Vse njegovo delo je prevevala poštenost in globoka vernost.

Umrli je

danes v 91 letu starosti posestnik Matija Dolničar, oče znane družine Dolničarjeve iz Šmartne ob Savi.

Umrli je

v Št. Janžu na Dolenjskem gosa Marija Repovš, roj. Flašja, trgovka, stara 26. let.

Narodni davek.

Gospod ravnatelj Ivan Urbar je vpslal Narodnemu svetu kot narodni davek znesek 1000 K ter opremil svoj prispevek s sledenim do pisom: "Narodni svet je najvišja naša inštanca. Ako naj se držim ideologije, katere smo se privadili tekom sedaj nevojne, naz. dal bi ga naše vojno ministrstvo. Saj ima voditi borbo našega naroda za njegova prava, za svobodo,

samostalnost in neodvisnost. Ta skrb je mogočala, ako Narodni svet razpolaga z onim, kar je že nekaj vojskovodja Piccolomini proglasil za glavno možnost vojskovati se. Denar je to, denar in zopet denar! Kje naj ga Narodni svet vzame? Vojnih posojil ne more razpisati, davkov ne sme pobirati. Naj mu torej narod posoja sam od sebe; naj mu plačuje davke prostovoljno."

Španska bolezen v zavodih sv. Stanislava

se je strašno razširila. Umrli je danes zjutraj g. profesor Rebol, težko bolan leži prefekt Selan, ekonom Markež in prof. prefekt g. Počkaj. Oboje so nadalje g. Pen. gov. dijakov pa 108. Štirje so že umrli. Usmljenke in uslužbenki so večinoma bolni, tako da ni skoro nikogar za postrežbo.

Španska bolezen in železnice.

V železniško ministrstvo prihajajo neprestano poročila, da se vedno bolj množi španska bolezen med železniškimi uslužbenci. Posebno so prizadeta ravnateljstva Plzen, Praga, Krakov, severna in južna železnica. Vsled tega se mora v gotovostjo računati s tem, da se bo v najbližjih dneh železniški promet znatno omejil, dokler bolezen ne bo v toliko ponehala, da bo dovolj osebja na razpolago. O omejitvi železniškega prometa poroča c. kr. korespondenčni urad: Občutno pomanjkanje lokomotiv in premoga in zelo številno obolenje železniških uslužbencev je železniške uprave prisililo, da bodo v najkrajšem času znatno omejile promet brzovlakov in osebnih vlakov. Omejitvev se bo pričela 20. oktobra in bo trajala 4 tedne.

Železniška nezgoda.

Na postaji Ribnica - Brezno sta trčila dne 6. oktobra zjutraj dva vlaka. Poškodovan ni nihče, škoda neznatna. Vlaki so imeli vsled tega do 4 ure zamude.

Radi razširjene epidemije in fluce

je odredil mestni magistrat ljubljanski sporazumnos c. kr. dežel. šolskim svetom, da ostanejo vse srednje šole, kakor tudi javne in zasebne ljudske šole in otroški vrte v Ljubljani zaprti še nadalje, in sicer do vstevšega 8. novembra.

Umrli

je dne 9. t. m. mag. tajnik ančigaja mati Marija Jančigaj. Sledila je v smrti dva dni pozneje svojemu svaku lg. Berglezu. Res, tragičen slučaj v rodini. Bila je blaga žena, naj v miru počiva.

Mestni magistrat ljubljanski

je izdal razglas glede štedenja z elektriko in plinom. Občinstvo se opozarja, da naj se strogo drži teh predpisov, sicer bo ostala Ljubljana po zimi brez luči. Prijave za napeljave elektrike in plina se ne sprejemajo več do spomladi prihodnjega leta.

— Ravnokar prejeti 1500 novih slovenskih, hrvatskih in poljskih plošč (records). McLogan & Pierce Music Co.

Ponarejevalnico za živežne kaznice

so odkrili v Trstu. Ponarejevalci so imeli urejeno celo tiskarno. Zaprti so vrsto moških in ženskih oseb.

Smetna nesreča v Turiji.

9. t. m. je moč na burja v Trst. Vojškem trgu podra. na t. na Antonijo Viskin s tako silo da jo žena obležala nezavestna. Ponesrečili so jo v bolnišnico, kjer se pa kmali izdihnla.

Prehrana.

"Freie Stimmen" poročajo v št. 225. daje prišlo zadnji čas v Beljak pokvarjenih klobas v vrednosti 700.000 kron. Kdo je kriv, kdo nosi škodo? Beljaški odbor za prehrano je odstopil, ker se vlada ne zneni dosti za to, da bi pomagala štad rajejočem prebivalstvu.

Narodni Listy izidse zopet.

Narodni Listy so naznanili oblasti, da bodo od 19. oktobra naprej zopet izhajali. V svojih vlogi so navedli, da je vlada sprejela načela predsednika Zjedinenih držav Wilsona in da je Hussarek sprejel samo odločbo narodov. To se mora pokazati tudi v dejanjih. Nato razvija vloga politični program lista, ki se krije s stališčem čeških poslancev, navaja urednike ter prosi, da vzame vlada to naznanilo na znanje.

Umor mlade vdove v Pulja.

35 letna Marija Perac je vdova. Živela je pri svojih starših. 34 letni brivec Herman Fuchs se je začel dobrikati. Ko mu je popravila na njegovo prošnjo obleko in mu jo prinesla v stanovanje, jo je napadel in menda hotel posiliti. Vdova je prikrčila iz njegovega stanovanja vsa v krvi in z ranami na prsih in grlu. Kmalu na to je izdihnla. Fuchsa se zaprti. Na vprašanje ne da nobenega odgovora.

Kazimir Jelusič umrl.

Glavarstvo občine v Kastvu naznanja, da je umrl njen dolgoletni načelnik gospod Kazimir Jelusič. Pokojnik, istrski rodom, ostane ljudstvu v trajnem spominu. — Znani naš pisatelj Viktor Car Emla je napisal v njegov spomin v "Prim. Novinah" nekaj lepih besed.

Italija in Jugoslovani.

Ministrski predsednik Orlando se je v svojem zadnjem poročilu v italijanski zbornici pečal tudi z odnošaji nasproti Jugoslovanom ter je rekel med drugim: 21. aprila 1918 je sklenila Italija s češkoslovaškim odborom konven cijo za ustanovitev ene češkoslovaške legije, ki se bori na italijanski fronti, to je enako priznanju fiktivne češkoslovaške vlade. Prijateljski odnošaji med obena naroda bodo obstojali tudi po vojni. Italija postopa enako tudi z Jugoslovani, ki se bore za svojo neodvisnost.

Jugoslovanske legije

na italijanski fronti so močne 82.000 mož.

— Ravnokar prejeti 1500 novih slovenskih, hrvatskih in poljskih plošč (records). McLogan & Pierce Music Co.

Returning Soldiers and Sailors Take Notice!

The U.S. Government has asked the Red Cross to keep a register of all men discharged from service. This can be done only if you take the trouble to see that your name is turned in. Fill in the lines below, cut out the square, and take or send it to the Red Cross Home Service and Civilian Relief Headquarters, Room 5, First National Bank, Calumet.

MY FULL NAME IS:

I live at

No.

St.

My Mail Address is

I Was Discharged From:

Camp

Date

1918

Div.

Regiment

Company

Rank

Branch of Service

I Entered the Service:

Date

19

At

Vestno zdravilo dela čudeže

Približno 30 let so vživala Trinerjeva zdravila svatovno zaupanje in pripoznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda ooviranje cen vsem stvarjem je zadele tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega vkljub naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki se nas prisilili da moramo nekoliko povišati cene. Vsek prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsled tega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem nesovrgljiva resnica. Toda vse bna Trin. lekovi ostane, kakor je bila, v gotovo zadovelnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezn. Devetdeset odstotkov bolezn. izhaja iz ledca. Trinerjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz čreba vse nabirajoče se strupe, ki so vzrok pomnoževanju bacilov raznih bolezn. povzročujoče otrpnenja prebavnih organov. Trinerjev izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi, nego samo lečna gorka zelišča in naravno rdeče in isto vino.

Trinerjevo Gorko Vino, Trinerjeva zdravila se dobijo od danes naprej edino le po lekarnah in trgovinah ki prodavajo zdravila, ker je Trinerjev labretičij preobločen do skrajne moči v izvrševanju naročil za lekarnar in državne zaloge zato se prenosali z naročili družab trgovce zdravili in leka se geor želi kupiti Trinerjeva zdravila

TRINERJEV LINIMENT

produra do sedeža bolecina, zato hitro pomaga pri revmatizmu, nevralgiji, putiki, oarpenjenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvršen pri izpahenju, pretegnjenju, oteklinah itd., in pri drugojuž po kopanju nog odvzame ntrudljivost. Napredaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunanjo rabo, za izpranje grla, ust, ran, prisadov itd. Dobi se po vseh lekarnah.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panama 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolano

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Varčnost

Napredek

ALI HOCETE POMAGATI?

VLADA ZDR. DRŽAV

PROSI, DA SE VADIJO V

Varčevanju in Napredku

VSE osebe v Vseh rečeh,

AKO SLEDITE TEJ PROSNJI, JE DOKAZ

PATRIJOTIZMA in LOJALNOSTI.

VARČEVATI IN KUPITI

Vojne Varčevalne znamke

Zdr. Držav

BO POMAGALO VAM IN VAŠI DOMOVINI

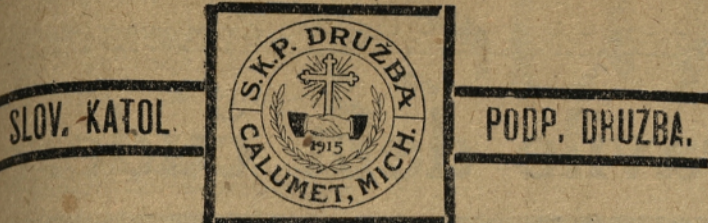
Ali boste pomagali?

Vprašajte vašega župnika, duhovnika, postarja, predsednika kluba, pismonošo ali bankirja.

Oni Vam bodo povedali kako.

Patrijotizem

Lojalnost

Vstanovljena 3. marca 1915 na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St. Calumet, Mich. Podpreds.: John Gazvoda, 509 Tam St. Laurium, Mich. Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St. Calumet, Mich. ...

NADZORNIKI:

John D. Pahek, 2140 Log St. Calumet, Mich. John Groenica, 4055 Elm St. Laurium, Mich. Matt Sustarich, Osceola St. Laurium, Mich.

POROTNI ODBOR:

John Sustarich, 420 Osceola St. Laurium, Mich. Matt Straus, 2409 B St. Calumet, Mich. Jos. Vardjan, Dollar Bay, Michigan.

VSE pisma tiskaljoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na imena tajnika družbe. VSE denarne pošiljatve pa na blagajnika družbe. VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni udje, člani katoliške Podporne Družbe, katera bo za nje bratovsko skrbela v vsaki nesreči, poškođbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se pošiljajo vsaki čas od glavnega tajnika. Družbino glasilo so "Slov. Novice."

Govor majorja Francis Jagra

Narodni jugoslovanski pomožni konferenci dne 12. januarja t. l. v hotelu La Salle, Chicago, Illinois.

...v gospodje. ...ste poročilo tajnika prej. ...Mislim, da je čas znan, ...natančno povem vzrok, ki ...zdrav tujaka danes, in kaj ...stavimo storitvi. Poskušal se ...raziti tako jasno kakor ...svrha, da bo imel vsak ...pomenja katerem lahko uteme- ...toje lažne zaključke. ...je bil kdaj čas v zgodovini ...jugoslovanskega naroda ...v Evropi, — ako je bil ...as, ko je bila edinost svotra ...ne potrebna, je baš sedaj. Z ...zavozniškoma se imamo bo- ...sko strašna, tako močni. ...je sam obstanek našega ...na prevesci. Enega nočem ...ti, ker imamo stvar, s katero ...viti, v rokah velikih moč, ...našega predsednika Wilsona ...svojih sovražnik, ki sedaj ...na desetih in pokončati naše ...slovanske plemje, je trpljenje ...pomanjkanje. Kadar ima ...viti s stradaljočim ljud- ...kadar čujemo vekanje luč- ...viti in jadikovanje mate- ...viti dobiti svoje lastne o- ...kadar vidimo ljudi, priletne ...viti, iztekače svoje koščene ...viti, ki je neprimerna ...viti bitja, — potem, pravim ...viti največji nevarnosti ...viti, če si predočimo za ...viti stanje teh ljudi, ...viti mi, njih najbližji ...viti njih bratje po krvi, vse ...viti, — kje je človek, ki ...viti tem trpljenju in tej be- ...viti bi odprl svoja srca?

jima ni primere. Prebil sem zadnji dve poletji v južnem delu Srbije, kot zastopnik Ameriškega Rdečega Križa. V zopet zasedenem delu Srbije, samo prav majhen kos na skrajnem jugu, sem srečal begune, ubežnike iz avstrijskih armad, prostovoljce, vojake, iz Srbije, iz Hrvaške, iz Hercegovine — iz vseh naših jugoslovanskih dežel; govoril sem z njimi — in slišal sem dovolj, da me je napolnilo z grozo. Dočim nisem bil zmožen predreti v notranjščino, v Zagreb, Ljubljano in Beograd, sem sreča dovolj ljudi iz teh krajev, ki so mi lahko pripovedovali o tem. In dragi moji prijatelji, Vi si ne morete predstavljati, kaj je trpljenje v resnici, — jaz si ga nisem mogel predstavljati, dokler ga nisem videl in slišal o njem v tem samotnem kotu sveta. Avatrijcem in Nemcem se je šlo za naše slovanske narode. Sovražili so nas, bali so se nas mnogo stoletij ker so dobro vedeli, da jim zagradimo njihovo pot na Vzhod, in ne en namen te vojne je bil, spravi s pota PSA, ki je stražil pri vratih. In če se spominjate, kaj so poskušali poprej — med časom miru, potem si lahko predstavljate, kolike strašnejše reči so pečenjali med časom vojne. Med časom mira smo lahko gledali njih dejanja. In drugi ljudje so opazovali njih početja in ves svet je zaklical: "Nehajte!" Takih reči ne smete počenjati! Zakoni pravice ne dovoljujejo, da se višji tak čini". Ali ko se je začela vojna, je prišla njih priložnost. Postavili so plot okrog Jugoslavije. Nihče ni mogel pokukati notri, nihče ni mogel slišati krikov trpučenega naroda, skrunjenih žen in deklet. Nihče ni mogel videti činov njih oblastev napram neoboroženim in brez pomožnim prebivalcem. Nihče ni mogel šteti trupel starcev in otrok, ki so umirali za lakoto. In tako so ti trinogi kar zavilali svoje rokave in pokazali svoje zobe rekli "Sedaj vas imamo. Nič vam ne pomore klicanje na pomoč. Sedaj se bomo maščevali. Po s k n s a l i s o t o v B e l g i j i in na Francoskem, ali nekdo jih je opazoval, svet jih je gledal, in Belgija in Francija sta zakričali: "Naših žen in deklet ne morete jemati in zavezniki nam pridejo na pomoč" in prisko. Ampak v Beogradu in ostali Jugoslaviji, v ozadju bojnega polja, s postavljenim plotom okrog kot neprodirno steno, ni bilo nikogar, ki bi protes-

tiral, nobenih stokov, nobenih kri-kev tega trpečega ljudstva ni bilo slišati zunaj. Kaj se je godilo znotraj, boste videli pozneje, ali dosti imam o osam le medlo slutnjo. Predvsem pobrali vse, kar so imeli stina- ljudje, orodje, plinje, sekire, celo nože in vilice, vse kovinske reči, da se porabijo v nemških municij- skih tovarnah za kaponje in puške in bombe. Ljudje niso mogli oide lovati svoje zemlje. Odvzeli so jim voje, krave, konje. Odvzeli so jim stvari v tolikem obsegu, da ko sem bil v Bitolju (Monastir), izven li- nij in v zopet zasedenem delu Sr- bije, niso delavei Rdečega Križa iz Amerike imeli niti kaplje prist- nega mleka. No, dočim smo mi ameriški majorji imeli zgoričnega mleka in iz Chicaga, pa si postavite pred oči tiste ma- tere s koščkom črnega kruha en- krat na dan. Postavite si pred oči tiste hotročičke, kateri matere jih ne morejo podojiti.

Bil sem v neki luhi neke vasi- če. Tam je bil stari kakih 90 let in upogibal se je nad skledo in je vtilkal svoje prste vanjo in jih no- sil k svojim ustom. Rekel sem mu: "Kaj pa detate?" "Jem", je odgo- voril. "Kaj imate notri?" sem ga vprašal in, vzel skledo in šel vun. Slabotni stari je imel skledo s kosei zelenega popra in s primes- jo krušnih mrvic, pomešanih z vodo. Živel je o tem želodni, o ni- čemur drugem! In to je samo eden izmed tisočih! Toda brez koristi je, muditi se pri teh slikah. Kajti med tem ko so se te stvari godile in so deželo iztrebljavali vseli stvari, smo se na fronti to- lažili. O, kako srečne občutke so nam vzbujala pisma od doma! Prejemali smo pisma, Bolgari so spuščali pošne vreče preko zako- pov. Bila so pisma od naših brat- cev, naših sester, naših mater in žen v Kragujevcu, Beogradu, in pisma so se glasila n. pr.: "O, moj dragi soprog, zakaj se ne jeniš bojovati in ne vrneš domov k nam? Tako prijetno je tukaj, in naš dom je tako srečen in udoben, in gotovo nimaš toliko jesti kakor mi. Otroci in jaz Te pričakujemo. Pridi domov. Zakaj bi trpel dalje?" Pisano v roko- pian žene ali otrok — vse same la- ži! SAME LAŽI. Kajti šel sem s srbsko armado poz- nejše, ko so bili Bolgari izgnani iz Srbije. Šel sem dovolj daleč, da sem videl, kar je bila nekda Srb- bija. Prišli smo v mesto Prilipi. Za vojake, katerih domovina je bila v Prilipi je to bil "prihod domov". Videl sem jih par ur pozneje, hodeč gori po cesti in doli po bližnji, kako so iskali in iskali svojo hišo, kajti bilo ni no- benih hiš, noben žene, nobenih otrok, nobene matere! Odved- lili so jih, ker je naj- varnejši način za uničenje ka- ke dežele, odpeljati njeno ljudstvo v tužno. Narod ne more obst- jati brez ljudi. To je bil najlažji in najhitrejši način za pokončan- je Slovanov. Toda vkljub temu, ali ne moremo sedaj izogniti naš- jih vokal in rešiti tistih, ki so pu- čeni? Ljudi kakor je, bo treba mnogo let za obnovo blagostan- ja. Kake so bile razmere v Slavo- niji in Hrvaški, sem slišal od ubežnikov iz avstrijskih linij, vo- jakov in prostovoljcev iz tistih de- lov. Pravili so mi, da so v teh okrajih oblastva prizanašala ne- škem prebivalstvu, kolikor je bilo mogoče. Če so vzela voz, je bil Slovan, ki je moral oddati svojega. Prav tako je bilo s pje- nico, konji, voli, orodjem. Tako je bilo mržnji mnogih let zadoš- čeno. Sovražnik je ugrabil vse, kar je mogel. Pustil je baš ne- kako zadosti za životno potrebo, nekoliko moka, nekoliko krom- pirja. Ko je avstrijska vlada v Hrvaški in Slavoniji odvzela pje- nico, je ustanovila takozvane kru- šne linije. To je pomejilo, da so

ljudje mogli dobiti kruha samo iz vladne pekarije, in prinesel sem nekaj fotografij s seboj, ki jih rad pokažem nekoliko pozneje. Kruš- na linija se je raztezala izpred pekarije gori in doli po cesti in povprek daleč pol milje, in žen- ske in otroci so stali v liniji štir- pet in šest ur, predeh so prišli na vrsto, da dobe košček črnega kruha komaž nžitnega. Odkar so bili Avstrijci izgnani, pa so tudi te krušne linije nehale, in če niso drugih ustanovili, ne vem kako strašna usoda je doletela te nesre- če ludi. Samo da Vam pokažem, kako popolnoma je dežela iztrebljena vseh stvari, evo primere. Presto- lomaslednik Aleksander je gradil skladen in postal doli v naše ta- borišče po 75 funtov žebeljev in kladiv in pil. Dobiti jih ni mogel v cell svoji deželi. V Solunu, mestu 200.000 duš, ne morete kupi- ti para ževlje. — nobenih ni na prodaj. Nobenih prodajalnic ni bilo. Ponujali ste lahko, kolikor ste hoteli, toda kupiti niste mog- li, ko ni bilo ničesar na prodaj. Edine stvari, ki so jih imeli, je bilo nekaj želnatih glav, ali para- žilnic, ali jajc, ali zelenega po- pra. Ne briga me, kakšna poročila prihajajo iz sovražnikovih virov, ampak zares ne vem kako naj se ti ljudje vzdržujejo pri življenju med temi meseci stradanja. (Konec pril.)

Amerika in manjši Evro- pejski narodi.

Bila mi je dana prilika spozna- vati neke naseljence, njegove upe in želje, temveč tudi prave Ame- rikance. Vedno in povsod sku- šam med njimi posredovati in ene- ga drugemu tolmačiti. Med naselenci in pravimi Ame- rikanci je bil vedno nesporazum. Amerikanec je le prerad verjel, da naseljenec nima nikakih idealov niti družih želja. Kakor zaslužiti denar. Na drugi strani je nasel- jenec gledal na Amerikanca kot sebičnega in materialista, kateremu je mari samo vsemogočni dolar. Dawes je med tujerodnimi ljud- mi velika rodovednost in bojazen, če so Amerikanci v resnici mislili kar so rekli ko so izjavili, da se ne vojskujejo za sebične namene, tem- več zato, da bodo osvobodili celi svet na podlagi demokracije. veliko je seveda Amerikancev, ki so sicer veseli, da smo prema- gali Nemece, toda ni jim veliko našten, če bo Amerika držala svo- jno objubo ter neomajano stala na principih demokracije za celi svet. Na drugi strani smo pa prepričani da večinoma Amerikancev misli sedaj samo na to, da se deluje z vs- silo za osvobojenje malih Evro- pskih narodov, katerim se mora za- gotoviti večna prostost. Veseli jih da je šel njihov predsednik v Evro- po, ker vedo, da je šel zato, da s- svojim upljivom in demokrati- ni načeli če treba prisili Evropej- ske velesile, da eklenejo pravičen in trajen mir za vse. Lahko se zgo- di, da mu ne bo mogoče doseči vsega, kar je sklenil radi premoči nasprotnikov; toda poznam ga dovolj, da smem trditi: Stal bo neomajano pri vseh važnih točkah, da tako doseže cilj, za katerega se je Amerika borila. Ne samo, da stojimo za Pred- sednikom sedaj, kakor za časa vojske, temveč moramo vplivati na naše rojake v domovini da postopajo pravično napram drugim. Pozabiti morajo na vse kar je bilo v preteklosti in misliti naprej v boljše bodočnost. Evropa se en bo prenovila, ako je ljudje ne prenova, ako ne vržo- jo narodi stara sovraštva iz svojih se in smatrajo de en družbega ne- rkot sovražnike, temveč kot rae- te. Mi ki živimo tukaj, lahko po- magamo tej stvari s tem, da prekri- nemo vse prepire med nami, da spoštujemo eden drugega narod- nost in vero. Nihče ne more spre- meniti razmere v katerih je bil rojen. Pred vsem moramo imati za- panje v našo novo domovino. Amerika nikakor ni popolna, pa lahko ji pomagamo, da postane boljša. Ne smemo je soditi po pretiranih poročilih časopisja niti ne po izjavah prenapetih. Amerikanci imajo v plosnem vi- soki ideale, dobro srce in predse- dnika Wilsonu kot njih zastopniku smemo zaupati.

DRUŠTVENI OGLASI. Slovensko - katoliško podporno društvo SV. JAKOBA. Sv. Mihaela na Calumet, Mich. Ustanovljeno dne 17. avg. 1912. Mesečne seje se vrše vsako četrto nedeljo po prvi maši v cerkveni dvorani. Uradniki: Predsednik, John Gazvoda. Podpredsednik, Alojs Simc. Tajnik, And. Gombach. Podtajnik, Jos. Gazvoda. Blagajnik, John Gosenca. ODBORNICI: Alojs Lavrič, John Kolbuchar, Anto Muhic, Alojs Jenič, Jos. Kl. ... Društvo sv. Cirila in Metoda. Št. 9. v Calumet, Mich. Spadajoče v J. S. K. J. ima svoje redno zborovanje vsako tretjo nedeljo v mesecu, točno ob 9 urizjutraj v prostorih dvorane slovenske cerkve sv. Jožeta.

USTANOVLJENA LETA 1873. Merchants & Miners Bank CALUMET, MICH. Glavnica \$150,000.00. Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00. Obveznosti delničariev 150,000.00. Od vlog na čas se plačajo obresti. TA BANKA VAM nudi VARNO ULOŽIŠČE za del vaših PRIHRANKOV. Imamo ZADOSTNO GLAVNICO VELIKI PREBITEK. DVAKRAT VEČJI REZERVNI SKLAD, kot ga postava zahteva ter imajo njeni URADNIKI DOLGO LET IZKUSNJE v BANCNEM POSLOVANJU. Charles Briggs, predsednik. Peter Ruppe, podpredsednik. W. B. Anderson, podpredsednik in upravitelj. Stephan Paull, blagajnik. J. E. Shepard, blg. namestnik.

Stari pregovor pravi! Da se prepričate kaj da je dobro in Kje da se dobi. Morate poskusiti. Da dobite sveže meso, pošteno vago, točno in uljudno postrežbo, idite k Muvrinu in ne bode Vam žal. Peninsula Meat Market VOUL 6. IN ELM CESTE. Rojaki, pristopajte v S. K. P. Družbo.

